

O

- oázis** (sivatagi) gyöpsziget, zöldsziget, forrássziget, kútsziget, homokliget, termékeny sziget; felüdülés helye v. jelképe
- obeliszk** gúlaoszlop, (gúla alakú) magas emlékoszlop, díszlobor
- objektív** *fn* (vetítő- v. felvevő-)lencse (felvételre, vetítésre), fényképező(gép)lencse, képleképző, távcsőlencse(rendszer); *mn* részrehajlás nélküli, pártatlan, elfogulatlan; valóságos, tényleges, érzelmeinkkel felfogható; tárgyi(as), tárgyilagosa; emberi tudattól függetlenül létező, valós
- objektum** (egy) bizonyos tárgy, létesítmény, épület, műemlék; műtárgy
- obligó, obligáció** kötelezettség; tartozás; (erkölcsi) kényszer; jótállás, kezesség
- oboa** fennkürt
- obscit** leszerelő v. katonai elbocsátó levél; **~os** kiszolgált, kiérdemesült, nyugalmazott katona
- obskurantizmus** népbutítás, maradiság, sötétben bujkálás
- obskúrus** zavaros, kusza, homályos, sötét, vakosdi, zúghelyi; gyanús, kétes (személy v. alak, ügylet); ismeretlen, név nélküli, jelentéktelen
- obstrukció** országgyűlési határozathozatal késleltetés v. megakadályozás; agyonbeszélés, túlbeszélés, szóáradat, szócséplés; *orv* eldugulás, elzáródás
- obszón** szeméremsértő, szemérmetlen, durván illetlen, alpári, faragatlan, bárdolatlan, ócska, illetlen, útszéli, közönséges, arcpirító
- obszervatórium** csillagvizsgáló, csillagda megfigyelőállomás
- obszidián** tűzhányóüveg(kő)
- obszólét(us)** elavult, divatjamúlt, ósdi, unomba-maradt N
- oeuvre** *fr* életmű; (mű)alkotás
- offenzíva** nagyerejű támadás, letámadás, lerohanás,

nyomulás, támadó fellépés v. eljárás
off-line *ang* kapcsolaton v. vonalon kívül; kijelentkezve; kilépés
off-shore *ang* adónkívüli, adótlánított, adó(el)kerülő, (adó)menekített; **~bank** adómentesített pénzintézet
O.K., oké, all-correct *amer* (minden) Rendben! Jól van! Úgy legyen!; jó, helyes, igen
okkazió alkalom, szerencsés véletlen, lehetőség; kedvező v. alkalmi vétel, engedményes kiárusítás
okkult rejtett, rejtélyes, titkos, titokzatos, titkosított, felfoghatatlan, mántúli, valóntúli, természetfeletti, földöntúli, túlvilági; **~jelenségek** szellemidézés, halottlátás, gondolatolvasás, jövőbelátás; **~ista** titokbúvár, felfedő; varázsló, bűvölő, (bű)bájos
okkupáció vmely (állam) területének megszállása v. elfoglalása v. meghódítása; foglalkozás
oktáv nyolchangköz, nyolchangentáv, nyolchangelépés; nyolchangsor, a hangsor nyolc hangja; *nyomd* nyolcadrét
október őszderék, magvető hava, tizedhó, Szent Mihály hava, mérték hava
oktrojál ráerőszakol, rákényszerít, ráerőltet
okuláré szemüveg, pápaszem
oleander, leánder babérrózsza, rózsababér, torokrojt
oligarcha kiskirály, főúr, csoportvezér, kényúr
oligarchia kevesek v. kiváltságosok uralma, csoporturalom, csoportfőség
olimpia ötkarikás játékok v. versenyek
oliva olajfa; **~bogyó** olajbogyó
ombudsman (állampolgári) jogok biztosa, jogbiztos, panaszvizsgáló, jogőr, főjogőr, közjogőr, közvédenők, országbiztos, szószóló, népszószóló
omega görög ábécé utolsó betűje; vminek a vége
ominózus, ominous *ang mn* az a bizonyos, kellemtlenül emlékezetes, rosszemlékű, rosszat jelentő, végzetes, vészes, vészjósló, aggasztó, áldatlan, átkos, baljós, baljóslatú, fenyegető, kaján,

kárhuzatos
omnipotens korlátlan hatalmú, mindenható; ~ **sejt**
összejt
ondolál, ondulál hullámosít (haját), bodroz
one-way street *ang* egyirányú utca v. útvonal
onkológia daganattan, rákkutatás, rákkezelés; rák-
kezelő osztály, rákos betegek kórházi osztálya
onkológus rákkutató, daganattanász, rákgyógyász,
rákgyógyító
online *ang* vonalban, bejelentkezve, élőben; világ-
hálós; ~**oktatás** (világhálós) távoktatás v. távta-
nulás
onomasztika (tulajdon)névtan
ontológia létezésstan, létezésstudomány
opcionális választható
opció választhatóság, választék (számítógép); elő-
vételi jog; választási jog v. lehetőség
opera dalmű, daljáték, zeneszínmű, zeneszínház,
zenejáték, zenés játék v. színdarab; ~**ház** dal-
színház, dalműszínház
operatív műveleti; gyors, határozott, gyakorlatias; in-
téző, műveleti; gyakorlati elintézéssel, végrehaj-
tással foglalkozó; műtéli; ~ **tárcaközi bizottság**
tárcaközi végrehajtó bizottság, válságbizottság
operatőr, kameramen mozgóképkészítő v. -felvevő,
felvételvezető, felvételező, képrögzítő, főlvétes;
műtő, orvos, sebész
operáció műtét, beavatkozás; művelet
operál *orv* beavatkozik, műt; működik, ténykedik, te-
vékenykedik, művel
operátor gépkezelő
operett könnyű daljáték, énekes-táncos vígjáték
opponál ellenez, ellenkezik, ellentmond, ellenzékies-
kedik, vkinek a véleményével szembeszáll; (meg)-
bíráll
opponens bíráló, ellenvető, vitató fél; vitafél, ellenfél
a vitában; tudományos dolgozat bírálója
opportunist megalkuvó, elvtelen, egyezkedésre

hajló v. alkalmazkodó, haszonleső, alkalomleső, alkalmat kihasználó

opozíció ellentét; ellenállás, szembenállás, szembehelyezkedés, szembenálló v. szembeforduló v. ellenzéki magatartás; ellenzék, ellenpárt

optika fénytán, látán; lencserendszer; látszat, megvilágítás, színezet; nézőpont, látásmód, szemlélet; látszerész; ~i fénytani, fényt alkalmazó, fényel működő, fényérzékelő

optikus látszerész, szemüvegtészítő, látszerkészítő

optimális jó, kedvező, alkalmas, megfelelő; legjobb, legkedvezőbb

optimista derűlátó, bizakodó, a dolog jó alakulásában hívő, jőban bízó, jót váró

optimizmus derűlátás, derűs v. bizakodó életszemlélet

optimum legjobb, legkedvezőbb lehetőség v. helyzet v.eredmény v. teljesítmény v.változat; jőban bízó, jót váró

optometrikus látásvizsgáló, látszerész

opus mű, (zenei) (mű)alkotás; zenemű sorszám

oratórium imaterem, imaház; több tételes vallásos zenemű

oráció beszéd, szónoklat; ima, könyörgés (Istenhez)

orákulum jósda, jóshely; jóslat; csalhatatlannak vélt szaktekintély; mindent tudó bölcs

orális száj-, szó-, szóbeli; szájhoz tartozó, száji, szájon át, szájon keresztül, szájüregben fekvő; szájérzéki; ~ **fázis** (*Freud*) szájérzéki szakasz MA

orátor szónok, ékesszóló, előadó, szónoki képességekkel rendelkező személy

orchidea (dísz)kosbor (Magyarországon létező faja)

ordináció papszentelés, fölszentelés

ordinaré, ordenáre nyers, durva, közönséges, faragatlan, illetlen, modortalan, udvariatlan, bárdolatlan, műveletlen, neveletlen, tanulatlan, parlagi, pallérozatlan, útszéli, goromba, alpári, bugris, vaskos, ocsmány, otromba, silány

ordré érdemjel; rendelet, parancs, utasítás
orfeum műsoros v. zenés mulató; nótaház
organikus szerves, szervi; élő, eleven, élő szervezethez tartozó; összefüggő; egész, egységes; szervezett, rendezett; elmaradhatatlan, fontos, lényeges, nélkülözhetetlen (része az egésznek)
organikus építészet szerves v. természetes v. természetközeli v. természetbe beilleszkedő építészet
organizáció szervezés, szervezettség, rendezettség, rendezkedés, rendezés, belső rendi felépítés; (társadalmi) szervezet, intézmény
organizál (meg)szervez, rendez, rendszerez, létrehoz, megalakít; **re~** átszervez, újjászervez
organizátor szervező; rendező, levezető, lebonyolító
organizmus élő szervezet, élőlény; szervezet, rendszer
orgazmus gyönyöröcsúcs, gyönyör, kéjcsúcs, nemi élv tetőfoka, kielégülés
organum (emberi) hang, hangszín; szerv, érzékszerv; sajtótermék
orgia féktelen kicsapongás, mulatozás, dorbézolás, dáridó, ivászat, tivornya, dőzsölés, duhajkodás, tobzódás; színek v. hangok pazar bősége
oriens kelet, napkelet
orientalisztika keletkutatás, kelettudomány
orientál útbaigazít, eligazít, igazít vmerre, irányít, felvilágosít, tájékoztat, tájol; keletel (épületet); **~t** vmi irányába eltérített, befolyásolt, hajló, irányuló; **~édik** tájékozódik, eligazodik, igazodik vmihez
origami papírhajtogatás
originál(is) eredeti, sajátos, különleges, különös; tősgyökeres, ősi; rövid gyakorlat (műkorcsolya)
origo eredet, kezdet; kezdőpont, kiindulópont, középpont
ornamentika díszítőművészet; díszítmény; díszítő elemek összessége
ornitológia madártan

ortodox *mn* óhitű, igazhívő, igazhitű; ~ **keresztény** görögkeleti; merevhitű, maradi, óhitű, vaskalapos, haladást ellenző, régi elvekhez, tanokhoz makacsul ragaszkodó

ortográfia helyesírás

ortológus helyes beszédű, nyelvjavító, nyelvmegtartó, nyelvhasználatvédő, nyelvi hagyományokhoz ragaszkodó

ortopédia *orv* mozgásszervi osztály, mozgásszervi gyógyászat, csontgyógyászat v.-kezelés; testgyógyászat

ostrom megrohamozás, megtámadás, viharos támadás, várvívás; erőszakoskodás, háborgatás, zaklatás; heves udvarlás; ~**állapot** szükségállapot, hadiállapot; ~**zár** körülzárás, bekerítés

oszillál rezeg, rezgő mozgást végez, hullámozik, oda-vissza mozog, (ki)leng, ingadozik

osztriga szörbencs, tengeri kagyló

otológia fülgyógyászat, fülészet

outsider *ang* küntes, kívülálló, nem beavatott, beavatatlan

ouverture *fr* nyitány, előjáték

ováció örömmujongás, viharos, zajos ünneplés, üdvölgés, éljenzés

ovális tojásdad (alakú)

overall *ang* kezeslábas; egyberuha, egybeszabott ruha; szerelőruha

oxidáció rozsdásodás, revesedés, savítás, lebomlás, romlás; égés

oxigén élelőanyag

ozmózis átszivárgás